

Sayı: 2022-48

Konu: Enerji Verimliliği Yönetmeliğinde Güncelleme

Enerji Verimliliğine ilişkin Yönetmelikte belli hacmi geçen işletmeler için birtakım yükümlülükler öngörülmüş ve verilen desteklere ilişkin olarak yeminli mali müşavirlerin de görev alacağı Uygulama Raporuna ilişkin bazı ayrıntılar düzenlenmiştir.

Yönetmelik 6 Temmuz 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış olup yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik ile yapılan değişiklikleri enerji mevzuatına ilişkin detaylara çok girmeden mali boyutlarıyla ele alıp kısa bir bilgilendirme yazısı hazırladık. Umarım faydalı olur.

Kanun

Ülkemizde enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması amacıyla Enerji Verimliliği Kanunu çıkarılmıştır.

1

2007 tarih ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu enerjinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim aşamalarında, endüstriyel işletmelerde, binalarda, elektrik enerjisi üretim tesislerinde, iletim ve dağıtım şebekeleri ile ulaşımda, tarım ve hizmet sektörlerinde enerji verimliliğinin artırılmasına ve desteklenmesine, toplum genelinde enerji bilincinin geliştirilmesine, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılmasına yönelik uygulanacak usûl ve esasları kapsar.

Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik önlemlerin uygulanması ile özellik veya görünümleri kabul edilemez derecede değişecek olan sanayi alanlarında işletme ve üretim faaliyetleri yürütülen, ibadet yeri olarak kullanılan, planlanan kullanım süresi **iki yıldan az olan**, yılın dört ayından daha az kullanılan, toplam kullanım alanı **elli metrekarenin altında olan binalar**, koruma altındaki bina veya anıtlar bu Kanun kapsamı dışındadır.

Yönetmelikte Değişenler

- Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Verimli Kullanımında Verimliliğin Artırılması Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.

- 2011 tarihli Yönetmelikte 6 Temmuz tarihinde yapılan değişiklikle, Yönetmeliğin kapsam maddesi, bazı tanımlar, yetki belgesi alınması, şirketlerin yetkilendirilmesi, denetimi ve izlenmesi, enerji yöneticisi görevlendirilmesi, eğitimleri, enerji verimliliğini artırıcı önlemler, gönüllü anlaşmalar kapsamında desteklerin uygulanması konusunda düzenlemeler yapılmıştır.
- Yönetmelikle **enerji tüketim bildirimi zorunluluğu** getirilmiştir.
- Belli hacmi aşan enerji tüketimi olan işletmeler için **enerji yönetim birimi** kurma ve **enerji yöneticisi** çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir.
 - Toplam inşaat alanı en az yirmi bin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi beş yüz TEP (Ton Eşdeğer Petrolü) ve üzeri olan ticari binalar ve hizmet binaları ile toplam inşaat alanı en az on bin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi iki yüz elli TEP ve üzeri olan kamu kesimi binalarının yönetimleri, bina ve tesislerinde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, binalarındaki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir.
 - Çalışanları arasından görevlendirmenin mümkün olmadığı hallerde, enerji yöneticileri veya şirketler ile sözleşme yapılmak suretiyle hizmet alınır.
- Enerji yöneticisi görevlendirme ve/veya enerji yönetim birimi kurma yükümlülüğü bulunanlar, formatı Enerji Bakanlığı tarafından belirlenen enerji tüketim bilgilerini her yıl Mart ayı sonuna kadar iletir. Enerji tüketim bildirimlerine ilişkin hususlar Bakanlığın internet sitesinde yayınlanır.
- Ticari binalar, kamu ve hizmet binaları, endüstriyel işletmeler, elektrik üretim tesisleri ve organize sanayi bölgeleri, 9/A maddesi kapsamında bildirimlerini her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletir.
 - Bu kapsamda iletilen bilgilerin doğruluğunun tespiti amacıyla enerji yöneticisi görevlendirilmesi, enerji yönetim birimi kurulması ve 8 inci madde kapsamında tanımlanan enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak Bakanlığın yerinde yapacağı denetleme ve incelemeler için talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve gereken şartları sağlamak zorunludur.
- Yönetmelikte belli hacmi geçen işletmeler için bilgi verme / bildirimde bulunma zorunlulukları getirilmiştir.

- Yıllık toplam enerji tüketimi beş yüz TEP ve üzeri olan, bir veya birden fazla merkezde ısı üretimi gerçekleştirerek birden fazla binaya ısı dağıtımını sağlayan ısıtma/soğutma şebeke yönetimleri, Bakanlık tarafından belirlenen formata uygun olarak her yıl Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirimde bulunur.
- Kurulu gücü yüz megavat ve üzeri olan elektrik üretim tesislerinde, 8 inci maddede belirtilen enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yönetim adına yürütmek üzere, çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisi enerji yöneticisi olarak görevlendirilir.
- Yapılan değişikliğe göre kurulu gücü yirmi megavat ve üzeri olan termik santrallerde atık ısıların öncelikle binalarda ısıtma ve soğutma amaçlı kullanımının yanı sıra sanayi, tarımsal üretim, su ürünleri yetiştiriciliği, soğuk hava depoları ve tatlı su üretimi gibi sektörlerde de değerlendirilmesine yönelik enerji etütleri yapılır veya şirketlere yaptırılır. Hazırlanan nihai etüt raporları etüdün yapıldığı yılı takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletilir.
- Yirmi megavat ve üzeri ısı enerji ihtiyacı olan yeni kurulacak veya büyük rehabilitasyon geçirecek olan endüstriyel işletmelerde kojenerasyon sistemlerinin uygulanmasına yönelik fizibilite etütleri yapılır veya şirketlere yaptırılır. Hazırlanan nihai fizibilite etüt raporları çalışmanın yapıldığı yılı takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa iletilir.

Projelerin Desteklenmesi

- Yönetmelikle verimlilik artırıcı projelerin desteklenmesi uygulaması değiştirilmiştir.
 - **Proje Başvurusu ve Değerlendirme:** Verimlilik artırıcı proje desteklerinden yararlanmak isteyen başvuru sahibi; başvuru, değerlendirme ve desteklerin uygulanmasına dair detayları kapsayan uygulama usul ve esaslara uygun olarak şirkete hazırlattığı proje başvurularını Bakanlığa sunar. Yönetmeliğin 16'ncı maddesine göre ön inceleme ve değerlendirme yapılır.
 - Komisyon, eksiklikleri ve uygunsuzlukları giderilerek değerlendirmeye alınan proje bileşenlerini uygulama usul ve esaslarına uygun olarak Bakan onayına sunar.
 - Bakan onayına sunulan projelerin bedeli, proje hazırlama bedeli ile yerinde ön inceleme bedeli dahil hiçbir suretle KDV hariç beş milyon Türk Lirasını aşamaz.
 - Bakan onayı ile desteklenmesine karar verilen projeler ve projelerin başlangıç tarihi başvuru sahibine bildirilir ve Bakanlığın internet sayfası üzerinden ilan edilir.
 - Proje, başlangıç tarihinden itibaren başlayarak iki yıl içinde uygulanır.

- Projeyi uyguladığını Bakanlığa bildiren proje sahiplerinde, uygulama usul ve esasları çerçevesinde yerinde son inceleme yapılır.
- Projelere ilişkin uygulama raporunda yeminli mali müşavirlerin de bazı yükümlülükleri ve görevleri bulunmaktadır.
- **Uygulama Raporu:** Yerinde son inceleme sonrası, proje sahipleri tarafından uygulamaya ilişkin bilgileri, yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış faturaları, ölçüm ve hesaplamaları içine alan uygulama raporu hazırlanır ve Bakanlığa gönderilir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk veya değerlendirmeye ilişkin eksiklik tespit edilmesi halinde, bu uygunsuzluklar veya eksiklikler proje sahibine bildirilir. Uygunsuzlukları veya eksiklikleri belirtilen süre içinde giderilmeyen projeye veya proje bileşenine destek ödemesi yapılmaz.
- Uygulama raporu kapsamında, uygulamaları projede belirtilenlerden farklı yapılan proje veya proje bileşenleri ve uygulaması projesine uygun yapılan ancak, uygulama sonundaki bileşen enerji kazancının projedeki miktarının yüzde doksanınin altında gerçekleştiği tespit edilen proje veya proje bileşenleri desteklenmez.
- Komisyon, destek kapsamından çıkartılan ve/veya destek yapılması uygun görülen proje bileşenlerini Bakan onayına sunar.
- Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikli ödenir. (Ek cümle: RG-6/7/2022-31888) *Ödemede gecikme olması durumunda proje sahibi herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunamaz.*
- Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında **yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış** ve proje başvuru tarihinden sonra düzenlenmiş olan fatura bilgileri esas alınır. Gerçekleşen proje bedelinin (KDV hariç) kabul edilen proje bedelinden fazla olması durumunda, kabul edilen proje bedelinin en fazla yüzde on artırımlı değerini geçmeyecek proje bedeli üzerinden yapılan hesaplamalara göre destek ödemesi yapılır. (Değişik cümle: RG-6/7/2022-31888) *Proje hazırlama bedeli ile yerinde ön inceleme bedeli dâhil gerçekleşen proje bedelinin KDV hariç beş milyon Türk Lirasını geçmesi durumunda ise verilecek destek miktarı hiçbir suretle bir buçuk milyon Türk Lirasını aşamaz.*
- Desteklenen proje sahiplerine yapılacak ödemelerde, döviz cinsinden yapılan harcamaların Türk Lirası karşılığı, fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru (Ek ibare:RG-6/7/2022-31888) *(Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmî tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen*

faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru) veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır.

- **Faiz Desteği:** Yönetmeliğe eklenen yeni bir fıkraya göre Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda proje sahibine bankalar ve/veya finansal kuruluşlarından uygun koşullarda kredi temin edebilmeleri için faiz desteği sağlanabilir.
 - Bu desteğin geri ödemeli veya geri ödemesiz olarak uygulanması, destek üst limiti, destek süresi ve oranları Bakanlığın bankalar ve/veya finansal kuruluşlar ile yapacağı protokollerle belirlenir ve uygulanır.
 - Bakanlık ile bankalar ve/veya finansal kuruluşlar arasında yapılacak olan protokol kapsamında, proje sahibinin kullanacağı kredinin anapara riski tamamen banka ve/veya finansal kuruluşlara aittir. Bankalar ve/veya finansal kuruluşlar, kredi başvurularını protokol hükümleri ve bankacılık mevzuatı çerçevesinde değerlendirir.
 - Bakanlık, gerekli gördüğünde 30 gün önce protokol taraflarını bilgilendirmek kaydı ile kredi faiz desteği uygulamasını durdurmaya yetkilidir. Bu şekilde desteklenecek projelerin bedeli KDV hariç beş milyon Türk Lirasını, verilecek destek oranı ise proje bedelinin yüzde otuzunu aşamaz.
- **Diğer Teşviklerden Faydalanma:** Verimlilik artırıcı proje desteklerinden yararlanan proje sahibi, aynı proje için gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası hariç diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz.
 - Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanılan veya yararlanmak üzere başvuruda bulunulan projeler için, verimlilik artırıcı proje desteklerinden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez.
 - Bu hükme aykırı davranılması halinde, yararlanılan destekler 6183 sayılı Kanun çerçevesinde geri alınır.

Bu bülten ile ilgili sorularınız için danışmanlarımızla iletişime geçebilirsiniz. İçinde maliye, teşvik, vergi, muhasebe, finans geçen konuları sizler için yakından takip ediyoruz.

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Tax & Incentives